Αναφορά στο Νικόλα Ξιούτα

Κυρίες και Κύριοι,

Με ιδιαίτερη συγκίνηση ο Πολιτιστικός Όμιλος Λεχαινών εγκαινιάζει τη χειμερινή σειρά των δραστηριοτήτων του με την αποψινή εκδήλωση, που είναι αφιερωμένη στον αξέχαστο εκπαιδευτικό και πολιτιστικό άνθρωπο Νικόλα Ξιούτα.

Ο αλησμόνητος δάσκαλός μας ήταν από τους ανθρώπους εκείνους, που το πέρασμά τους άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα της παρουσίας του με την πολιτιστική προσφορά του στην πόλη μας. Για μισό και πλέον αιώνα ο Νικόλαος Ξιούτας αποτέλεσε μια εξέχουσα πολιτιστική προσωπικότητα που με την ακατάβλητη της έδωσε τα στοιχεία της τότε ξηροπρόοδου αλλά σε σύγκριση με τη σημερινή αρκετά συντηρητικής Λεχαινιώτικης κοινωνίας.

Μαζί με μερικούς εξαίρετους εκπαιδευτικούς, όπως τον Αλέκο Δρουκαίτη, τον Ηρακλή Αγγελίδη, τον Κώστα Πλεύρη, τον Κώστα Χαράλη και άλλους ήταν από τα βασικά στελέχη και τότε ελληνικού και από τον χώρο του Γυμνασίου Λεχαινών και επαρχίας των σημερινών νέων της πόλης και επαρχίας μας, που πήραν μαζί τη δύναμη της γνώσης, που πήραν τις βασικές αρχές και αξίες, που αποτέλεσαν γερά θεμέλια για την πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική άνοδο του τόπου μας.

Το έργο ενός εκπαιδευτικού δε μπορεί να μετρηθεί με μαθηματική ακρίβεια, γιατί δεν αναφέρεται μονάχα στην υλική πραγματικότητα. Το έργο ενός εκπαιδευτικού αφορά τον άνθρωπο στην ολότητά του, σαν ψυχοσωματική οντότητα. Γιατί τα αποτελέσματα της δουλειάς του δεν είναι αμέσως εμφανή. Ο εκπαιδευτικός οικοδομεί χωρίς να γίνεται άμεσα δεκτός από τους πολλούς, γιατί οικοδομεί ψυχές, νέες ψυχές,

οδηγεί όλους τους νέους σε ωραίους δρόμους και ηθικής, σημαίνει χαρακτήρες, προσφέρει γνώσεις, αναπτύσσει συνήθειες, με άλλα λόγια δημιουργεί ανθρώπους που θα χαρακτηρίσουν τη ζωή της κοινωνίας τους σήμερα αλλά και του αύριο. Από το ποιόν, την καλλιέργεια και μόρφωση αυτών των ανθρώπων εξαρτάται η πρόοδος, η άνοδος, ή αντίθετα ο μαρασμός και η κατάπτωση.

Έτσι λοιπόν και στην περίπτωση του Νικόλα Ξιούτα. Το έργο του μεγάλο και πολύπλευρο. Βρίσκεται και ανακοινώθηκε στις καρδιές πολλών συμπολιτών μας, αλλά και άλλων συμπατριωτών μας στη Αμερική και αλλού, όπου ο ακούραστος δάσκαλος εργάστηκε και πρόσφερε από τον πλούσιο καρπό της ψυχής του.

Δε ξέρω σε ποιες πτυχές της ζωής και του έργου του θα αναφερθεί ο επόμενος ομιλητής μας, αλλά νομίζω ότι είναι εξαιρετικά αδύνατο να καλυφθούν όλες οι πτυχές μια ομιλία σε περιορισμένο χρονικό πλαίσιο. Γιατί και ο Πανεπιστημιακός Όμιλος επισημαίνει να οργανώσει, αν χρειαστεί, και δεύτερη εκδήλωση για να καλυφθούν τώρα εκεί που ο χρόνος ασφαλώς δεν θα επιτρέψει την κάλυψη τους.

Ο Νικόλας Ξιούτας γεννήθηκε (στην Πάφο) από φτωχούς γονείς, που προσπάθησαν παρά τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπιζαν να δώσουν στον ίδιο και στον αδελφό του, επίσης εξαίρετο εκπαιδευτικό και πανεπιστημιακό εργάτη, Πλάτωνα Ξιούτα, ανώτερη μόρφωση συνοδεύοντας τα παιδιά τους στην Ελλάδα, όπου εργάστηκαν οι ίδιοι προς εξασφάλιση της ζωής της οικογένειας, αλλά και της μόρφωσης των παιδιών τους.

Όταν τελείωσε τις σπουδές του ο Νικόλας Ξιούτας ήρθε στη Λεμεσό και διορίστηκε καθηγητής των ελληνικών μαθημάτων στο μοναδικό τότε Ελληνικό Γυμνάσιο. Αργότερα πήγε στην Αγγλία για μετεκπαίδευση.

Μετά την αποπεράτωση των Αγγλικών Σπουδών

δωρίζεται Γυμναστήριο. Αρχίζει αμέσως η λειτουργία του Λυκείου Νικολαΐδου στη Λευκωσία και του Αθηναϊδείου Γυμνασίου της Λευκωσίας. Τέλος επιχορηγεί και δωρίζει επιστημονικά σεισμολογικών μηχανημάτων στη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, όπου και ανοίγει ως την αξιοποίηση των

Είχα την τύχη να τον γνωρίσω ως καθηγητή, Γυμνασιάρχη μου και αργότερα συνάδελφο και επιθεωρητή μου. Αδιάσειστα μπορώ να πω ότι ο Νικόλας Ζιούτος ήταν από τους μεγάλους παιδαγωγούς του τόπου μας, με πλατιά μόρφωση, ευρύτατη γνώση (σημειώνω από άλλους πλούσια βιβλιοθήκη) και προοδευτικές ιδέες. Ήταν κήρυκας του δημοτικισμού και δίδασκε με πάθος τη δημοτική γλώσσα σε καιρούς που βασίλευε η καθαρεύουσα και όταν οι σχολικοί κανονισμοί απέβαλλαν τη διδασκαλία και τη χρήση της. Στο Γυμνάσιο Λευκωσίας ορθώς διδάσκονταν η καθαρεύουσα παρ' όλο που οι απόφοιτοι δεν ήταν καθόλου ικανοί να τη χρησιμοποιήσουν και στο γραπτό και στον προφορικό λόγο.

Στην αναγνωριστική καθήλωση μέρος σημαντικός είναι ένας κήρυκας αντιπροσωπευτικός άνθρωπος και γνωστός λογοτέχνης ο Μιχάλης Πασιαρδής.

X

Τον κ. Πασιαρδή ο Πνευματικός Όμιλος ευχαριστεί θερμά για την πρόθυμη ανταπόκρισή του στην πρόσκλησή μας να μιλήσει απόψε για το Νικόλα Ζιούτο τον οποίο αναδεικνύει πάντα με λόγια αγάπης και σεβασμού.

Ευχαριστεί επίσης τη Δημοτική Επιτροπή για την παραχώρηση αυτής της αίθουσας και τέλος όλους εσάς που μας τιμήσατε απόψε με την παρουσία σας.